

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2008

Appell Civili Numru. 2/2008

Pauline Brockdorff

vs

Mondial Travel

Il-Qorti,

Fis-17 ta' Marzu, 2008, it-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi ppronunzja s-segweni sentenza fl-ismijiet premessi:-

“It-Tribunal

Wara li ha konjizzjoni ta' l-Avviz fl-ismijiet fuq premessi pprezentat fit-23 ta' Novembru 2007 fejn ir-rikorrenti talbet danni ta' sebghin Liri Maltin (Lm70) (€163.06) rapprezentanti hlas addizzjonali illi ghamlu ghal-kabina ta' erba' minn nies meta fil-fatt kienet ta' tlieta.

L-intimat ipprezenta risposta ghal din it-talba u attenda ghas-seduta.

Illi wara li sema' x-xhieda tar-rikorrenti li hija l-istess rikorrenti, u wara li sema' x-xhieda ta' l-intimat li huwa rapprezentant tad-ditta intimata, u wara li ha konjizzjoni tal-fatti kif ukoll tac-cirkostanzi kollha tal-kaz;

Ikkunsidra s-segwenti:

Ir-rikorrenti ssottomettiet illi hija bbukkjat kabina fuq 'cruise liner' liema kabina kellha tkun ta' erba' persuni u peress illi wahda mill-erbgha illi bbukkaw dik il-kabina kkancellat il-btala, hi kellha thallas it-terz ta' dak li kienet hallset il-persuna illi kienet ikkancellat il-btala u dan peress illi l-kabina kienet ser tigi uzata minn tliet persuni u mhux erba' persuni izda irrizulta illi l-kabina allokata lilhom kienet fil-fatt ta' tnejn minn nies u mhux ta' erba.

L-intimat issottometta illi billi r-rikorrenti flimkien ma tliet persuni ohra ibbukjat kabina ta' erba minn nies u meta wahda minnhom ikkancellat il-btala huma xorta riedu jzommu kamra ta' erba u ghalhekk it-tlieta bejniethom kollettivament kellhom ihallsu d-differenza tar-raba' wahda.

L-intimat issottometta illi l-kabina allokkata lir-rikorrenti kienet kapaci tiehu erba minn nies fiha.

It-Tribunal jinnota illi

Ir-rikorrenti bbukjat kabina ta' erba minn nies ma' tliet persuni ohra u meta wahda minnhom ikkancellat il-'cruise', ga la darba huma xtaqu jzommu kamra ta' erba minn nies, kellhom ihallsu d-differenza tar-raba' persuna izda meta dahlu fil-kabina huma sabu zewg (2) sodod u sufan.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ir-rapprezentant tad-ditta intimata nizel fil-kabina u billi kien hemm zewg (2) sodod tal-persuna u sufan illi seta' jinfetah, l-intimat ikkonsidra illi dan seta' jintuza minn tnejn (2) minn nies.

Minn dak illi ssottometta l-intimat, kif ukoll indikata fl-istess 'chart' illi pprezenta l-intimat, jidher illi l-kabina hija ta' tlieta minn nies izda, jekk ikun il-bzonn, tista' tintuza minn erba' minn nies.

Ghal dawn il-motivi:

It-Tribunal, wara li kkonsidra illi l-kabina kienet wahda illi normalment takkomoda tliet persuni u takkomoda r-raba' persuna f'kaz ta' bzonn, jilqa' t-talba tar-rikorrenti u jordna lill-intimat ihallas lir-rikorrenti s-somma ta' sebghin Liri maltin (Lm70) (€163.06) bl-ispejjez kontra l-istess intimat."

Kontra din is-sentenza d-ditta intimata tavvanza dawn iz-zewg aggravji:-

(1) Hi giet imharrka hazin ghaliex l-azzjoni ma kellhiex tkun proposta kontra taghha personalment izda fil-kwalita` taghha ta' agent tas-socjeta` estera NCL;

(2) It-Tribunal wasal ghad-decizjoni tieghu fuq konsiderazzjonijiet gratuwiti u infondati minghajr is-sostenn ta' prova u dan l-agir kien imur kontra l-principji ta' gustizzja naturali;

Ghal dawn l-aggravji l-appellata wiegbet b'dan il-mod:-

(1) L-eccezzjoni kostitwita bl-ewwel obbjezzjoni kien messha tqajmet fl-ewwel istanza u mhux in sede appell. F'kull kaz, tissottometti illi hi harrket sew lid-ditta appellanti ghax maghha kien ir-rapport guridiku li minnu twieled ir-rikjam taghha ghar-rizarciment;

(2) Fil-limiti ghal liema hu konsentit id-dritt ta' appell minn sentenza tat-Tribunal, l-appell ghandu jitqies wiehed fieragh in kwantu mhux hlief tentattiv fjakk da parti tad-ditta appellanti biex tikkwerela l-valutazzjoni tal-provi mit-Tribunal;

Huwa manifest mill-kontenut ta' l-ewwel aggravju illi dak li qed jigi propost mid-ditta appellanti hu li hi, personalment, ma hijiex il-legittimu kontradittur ghax, se mai, l-azzjoni kien messha giet diretta kontra taghha fil-kwalita ta' agent tas-socjeta` marittima estera. Li kieku din is-sottomissjoni tinsab li hi valida ma hemmx ghalfejn jinghad, anke ghaliex hu sew pacifiku, illi meta wiehed jikkuntratta ma' socjeta` barranija permezz ta' l-agenti lokali taghha, dan ghandu jagixxi kontra dik is-socjeta` estera, kif lokalment rapprezentata, fil-kaz li jkun jippretendi reklam ghad-danni minhabba inadempjenza tas-socjeta` estera. Ara f'dan is-sens "**Carmelo Barbara -vs- George Parnis England et nomine**", Qorti tal-Kummerc, 16 ta' Meju, 1957;

Qabel stharrig tal-gustifikazzjoni, o meno, ta' dan l-aggravju jokkorri, qabel xejn, li tinghata risposta lid-deduzzjoni ta' l-appellata illi eccezzjoni bhal din kien messha giet sollevata fl-ewwel stadju quddiem it-Tribunal. Hu dispost fl-Artikolu 732 (1) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili illi "bla hsara dejjem tad-disposizzjonijiet ta' dan il-Kodici dwar il-produzzjoni tal-provi, l-eccezzjonijiet perentorji jistghu jinghataw ukoll fil-qorti fi grad ta' appell ghalkemm ma jkunux gew moghtija fil-qorti ta' l-ewwel grad";

Huwa konkordament ricevut illi eccezzjonijiet perentorji fuq il-mertu, dwar liema huwa applikabbli l-artikolu riprodott, huma dawk li jekk jintlaqghu jezawrixxu ghal kollox il-mertu b'mod li l-kawza ma tistax terga' tigi proposta kontra l-istess konvenut. L-eccezzjoni li d-ditta appellanti mhix il-legittimu kontradittur tikkwalifika bhala wahda perentorja tal-meritu u, allura, setghet titqajjem ukoll fl-istadju ta' l-appell a norma tal-precitat artikolu tal-

Kodici ritwali. Ara, a propozitu, id-decizjonijiet fl-ismijiet “**Edwin Mirabelli nomine -vs- John Parnis England nomine**”, Appell Kummercjali, 23 ta' Jannar, 1989 u “**John Bonnici nomine -vs- Mark Anastasi et nomine**”, Appell, 21 ta' Mejju, 1997;

Dan premiss, naturalment, biex tregi din l-eccezzjoni jinkombi fuq minn jissollewaha illi hu, imbaghad, isostniha bi prova adegwata u konklussiva. Hekk allura d-ditta appellanti riedet tipprova li hi kienet qed tagixxi bhala agent. Dan anke ghaliex, kif drabi ohra rilevat, “fin-nuqqas ta' prova, jew anke fid-dubju, il-mandat ma jistax jigi prezunt, anzi ghandu jgi eskluż” (“**Nobbli Markiz Paolo Apap Bologna nomine -vs- Onor. Dr. Giorgio Borg Olivier nomine**”, Prim' Awla, Qorti Civili, 6 ta' Frar, 1958);

Il-Qorti ezaminat l-atti kif jinsabu fl-inkartament tal-kaz quddiem it-Tribunal izda minn imkien minnhom ma tirravviza r-realta` guridika inkwadrata mid-ditta appellanti ghas-sostenn ta' l-eccezzjoni taghha. L-appellata tikkontendi, u hekk jidher li hu l-kaz, illi r-rapport guridiku taghha, u li fuqu ffondat l-azzjoni taghha, hu mad-ditta appellanti. Gjaladarba, rapport processwali jippresupponi l-pre-ezistenza ta' rapport negozjali, l-azzjoni sperimentata sewwa tidentifika s-soggetti li kellhom ikunu fil-litigazzjoni. Il-kontrattazzjoni tal-gita bil-*cruise liner*, apparentment, saret bejn l-appellata u d-ditta intimata u kienet ukoll din li talbet il-hlas “extra” lill-appellata u lil shabha. Prova xort' ohra ma tirrizultax mill-atti. Irid jinghad, imbaghad, illi a tenur tal-ligi specjali t-Tribunal lanqas ma kien marbut bil-prattika la dwar l-ahjar prova u lanqas dwar “*hearsay evidence*” izda bizzejjed li jkun sodisfatt li x-xhieda mismugha tkun veritiera ghal konvinzjoni proprja. Ara Artikolu 23 (2) (b). Evidentement f'dan il-kaz ghat-Tribunal adit ix-xhieda u deduzzjonijiet ta' l-appellata kienu konvincenti bizzejjed biex jiddeterminaw illi r-rapport sostanzjali kien bejn il-kollitigandi u li kien minn dan l-istess rapport li kienu johorgu l-effetti guridici li,

Kopja Informali ta' Sentenza

fuq il-bazi ta' l-apprezzament tal-provi, wassluh ghal dik il-konkluzjoni tieghu;

Konkluzjoni din mit-Tribunal li, bi twegiba ghat-tieni aggravju, irid jinghad li ghandha fiha l-impronta ta' dik ir-razzjonalita` li tiskongura l-allegata vjolazzjoni tal-principji ta' gustizzja naturali propunjata mid-ditta appellanti. Fil-fehma ta' din il-Qorti minn ezami tas-sentenza appellata jidher li fuq il-principju informatur tal-materja u dak tal-gudizzju formattiv bl-ekwita, ghat-Tribunal kienu jezistu, fil-kumpless, elementi probatorji sufficjenti u rilevanti li kienu jaghmlu l-versjoni tal-fatti mill-appellata aktar attendibbli u kredibbli minn dik tad-ditta appellanti;

Una volta dan huwa hekk, is-soluzzjoni tal-kontroversja proposta mit-Tribunal b'dik il-valutazzjoni tieghu tal-provi u b'dak il-gudizzju razzjonali ma tistax tigi skossa minn din il-Qorti tant ghaliex is-sindakabilita` taghha hu wiehed strettament limitat mil-ligi (Kapitolu 378) tant ghaliex is-sentenza appellata, li ser tigi kkonfermata, ma tohloq ebda ingustizzja gravi. Certament, u fiz-zgur, l-ebda ksur tal-principju tas-smiegh xieraq ventilat mid-ditta appellanti bit-tieni aggravju u li, fl-essenza, mhux hlief pretest biex jergghu jigu ri-valutati l-provi u jigi ccensurat it-Tribunal.

Ghall-motivi kollha predetti din il-Qorti qed tichad l-appell fiz-zewg motivi ta' aggravju u tikkonferma s-sentenza tat-Tribunal, bl-ispejjez kontra d-ditta appellanti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----